

पोलीस बलातील अधिकारी/कर्मचारी आणि
त्यांचे कुटुंबातील व्यक्ती यांच्यासाठी महाराष्ट्र
पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना राबविण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

गृह विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:- पीडब्ल्यूएफ १२०४/१४३/प्र.क्र.२/पोल-७

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२, दिनांक २ डिसेंबर, २००५

वाचा :- शासन निर्णय, गृह विभाग, क्रमांक-पीडब्ल्यूएफ-१२०४/१४३/प्र.क्र.२/पोल-७,
दिनांक -१२ जुलै, २००५

प्रस्तावना :- मंत्रिमंडळाने दिनांक १८/५/२००५ रोजी घेतलेल्या निर्णयानुसार महाराष्ट्र राज्यातील पोलीस अधिकारी /कर्मचारी यांच्याकरिता कौटुंबिक आरोग्य योजना राबविण्याकरिता कार्यपद्धती ठरविण्यासाठी अपर मुख्य सचिव (गृह) यांच्या अध्यक्षतेखाली दिनांक १२/७/२००५ च्या शासन निर्णयान्वये समिती गठीत करण्यात आली होती. सदरहू समितीच्या दिनांक १२/९/२००५ व दि.१७/१०/२००५ रोजी बैठका घेण्यात आल्या होत्या. या बैठकांती कौटुंबिक आरोग्य योजना राबविण्यासाठी तयार करण्यात आलेले कार्यपद्धतीचे बाबतीत समितीने केलेल्या शिफारशी अंमलात आणण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :- या बाबीचा सर्वांगीण विचार करून राज्याच्या पोलीस बलातील अधिकारी/कर्मचारी आणि त्यांच्या कुटुंबातील व्यक्ती यांच्याकरिता शासन पुढील प्रमाणे महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना राबविण्यास मान्यता देत आहे.

१. या योजनेस "महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना " या नावाने संबोधण्यात यावे.
२. या योजनेंतर्गत लाभ घेण्यासाठी राज्य पोलीस दलातील सर्व प्रवर्गातील अधिकारी/कर्मचारी यांच्यासह त्यांच्यावर अवलंबून असलेल्या, महाराष्ट्र राज्य सेवा (वैद्यकीय देखभाल) अधिनियम, १९६१ मधील नियम २ (३) मधील ' कुटुंब ' या संज्ञेअंतर्गत समाविष्ट असणा-या व्यक्ती पात्र राहतील.

३. या योजनेनुसार पात्र होणा-या व्यक्तीस करारात अंतर्भूत असलेल्या खाजगी रुग्णालयात आंतररुग्णालयीन औषधोपचार घेण्यासाठी त्रयस्थ पक्ष प्रशासक ओळखपत्रे देतील. मात्र संबंधित घटक प्रमुख देण्यात आलेली ओळखपत्रे पात्र व्यक्तींना दिली आहेत याची खात्री करून घेतील.
  ४. या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी कर्मचा-यांना देण्यात येणा-या ओळखपत्राचा खर्च त्रयस्थ पक्ष प्रशासकास देण्यात येणा-या सेवाशुल्कातून भागविण्यात येईल.
  ५. या योजनेखाली देण्यात येणा-या ओळखपत्राचा संबंधित घटक प्रमुखांनी सतत आढावा घेऊन बदली किंवा सेवानिवृत्ती, मृत्यू, बडतर्फी इत्यादि कारणांमुळे सेवेतून मुक्त झालेले कर्मचारी यांची नावे लाभार्थी यादीतून कमी करण्याची आणि बदलीने आलेले नवीन व नवनियुक्त कर्मचारी यांना या योजनेचा लाभ देण्याची कार्यवाही करावी.
- स्पष्टीकरण:-या योजने अंतर्गत पोलीस बलातील कोणत्याही प्रवर्गातील अधिकारी/कर्मचारी रजेवर असल्यास किंवा त्यास निलंबित केले असल्यास तो व त्यांचे कुटुंबिय लाभ घेण्यास पात्र रहातील.
६. या योजनेंतर्गत सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय, क्र.एमएजी २००५/प्र.क्र.१/आरोग्य-३, दि.१९/३/२००५ अन्वये शासनाने निश्चित केलेल्या २७ आकस्मिक व ५ गंभीर अशा एकूण ३२ आजारांवर आंतररुग्णालयीन औषधोपचार विनामुल्य देण्यात येतील. वरील शासन निर्णयात अंतर्भूत असलेल्या ३२ आजारांचे व्यतिरिक्त जर काही आजार अंतर्भूत केले किंवा त्यातून काही आजार कमी केले तर या योजनेत त्याप्रमाणे बदल झाला आहे असे गृहीत धरण्यात यावे.
  ७. या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी पोलीस महासंचालक, म.रा. व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई हे त्यांचे कार्यक्षेत्र विचारात घेऊन त्रयस्थ पक्ष प्रशासक(Third

Party Administrator) नेमतील आणि प्रशासकास दरमहा प्रत्येक कुटुंबामागे रु.५/- याप्रमाणे किंवा स्पर्धात्मक निविदानुसार येणारी किंमत विचारात घेऊन दोहोपैकी जे कमी असेल इतके सेवाशुल्क देतील.

८. पोलीस महासंचालक, म.रा./ पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई आणि त्रयस्थ पक्ष प्रशासक, वरील अ.क्र.२ नुसार पात्र व्यक्तींना वरील अ.क्र.६ मध्ये दर्शविण्यात आलेल्या आजारावर विनामुल्य औषधोपचार देणेबाबत निवडक खाजगी रुग्णालयाशी वेळोवेळी त्रयस्थ पक्षीय करार करतील. या करारात पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य/पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांच्यासह संबंधित त्रयस्थ पक्ष प्रशासक आणि खाजगी रुग्णालय यांनी पार पाडावयाची जबाबदारी आणि कर्तव्ये यांचा स्पष्ट उल्लेख करण्यात येईल. पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांनी यापूर्वी त्रयस्थ पक्ष प्रशासक आणि रुग्णालय यांच्याशी तीन वर्षाकरिता केलेला करार वैध मानण्यात यावा. मात्र या करारात वरील अ.क्र.६ मध्ये दर्शविण्यात आल्याप्रमाणे आजाराबाबत तरतूद करण्यात यावी.
९. या योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांचे अधिनस्त असलेल्या अधिकारी/कर्मचारी यांची संख्या विचारात घेऊन एक वेळची बाब म्हणून एकूण रुपये ७.५ कोटी शासकीय अनुदान शासन देईल. सदर रक्कम यथास्थिती अधिदान व लेखा अधिकारी/कोषागार अधिकारी यांचे कार्यालयाकडून रितसर देयक सादर करून काढून घेऊन ती पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य आणि पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांच्या नावे या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी उघडण्यात येणा-या स्वीय प्रपंची लेखांमध्ये जमा करण्यात येईल. या रकमेतून संबंधित घटक प्रमुखांच्या मागणीप्रमाणे रक्कम यथास्थिती पोलीस महासंचालक, म.रा./पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई, घटक प्रमुखांच्या नावे असलेल्या स्वीय प्रपंची खात्यात जमा करतील.

१०. पोलीस दलातील अधिकारी/ कर्मचारी व त्यांचे कुटुंबिय यांना या योजनेतर्गत विनामुल्य औषधोपचार उपलब्ध करून देणे अपेक्षित असल्यामुळे त्रयस्थ पक्षीय करारात अंतर्भूत असलेल्या खाजगी रुग्णालयाने पोलीस अधिकारी/कर्मचारी व त्यांचे कुटुंबिय यांच्याकडून कोणतीही रक्कम वसूल करू नये. पोलीस दलातील अधिकारी/कर्मचारी वा त्यांच्या कुटुंबातील सदस्याने रुग्णालयात जाऊन आंतररुग्णालयीन औषधोपचार घेतल्यानंतर झालेल्या खर्चाची नियमानुसार वैद्यकीय प्रतिपूर्ती सुलभतेने होण्यासाठी आवश्यक असलेल्या सर्व विहित नमुन्यावर शासकीय कर्मचा-यांची स्वाक्षरी रुग्णालय सोडण्यापूर्वी रुग्णालयातच घेण्यात येईल.
११. या योजनेतर्गत सभासदाने विनाखर्च औषधोपचार घेतल्यानंतर वैद्यकीय प्रतिपूर्तीसाठी आवश्यक असलेले सर्व विहित नमूने भरून व त्यावर शासकीय कर्मचारी व वैद्यकीय अधिका-यांची स्वाक्षरी झालेल्या औषधोपचाराच्या खर्चाचे देयकासह सर्व विहित नमूने संबंधित रुग्णालय त्रयस्थ पक्ष प्रशासकाकडे पाठवेल. रुग्णालयाने पाठविलेली कागदपत्रे व औषधोपचारांचे देयकाची तपासणी करून लावण्यात आलेले शुल्क (Charges) योग्य असल्याची खात्री करून देयक व तत्सम कागदपत्रे त्रयस्थ पक्ष प्रशासक पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य/पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांना देयके सादर करतील. त्रयस्थ पक्ष प्रशासकाने सादर केलेली कागदपत्रे योग्य असल्याची खात्री झाल्यानंतर पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य/पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई औषधोपचाराचे देयकाची रक्कम संबंधित रुग्णालयास धनादेशाद्वारे अदा करतील.
१२. सदर योजनेतर्गत पोलीस दलातील सभासद व त्यांच्या कुटुंबियाने विनामुल्य औषधोपचार घेतल्यानंतर झालेल्या वैद्यकीय खर्चाची प्रतिपूर्ती सुलभतेने लवकर होण्यासाठी प्रतिपूर्तीसाठी आवश्यक असलेल्या कागदपत्रावर वैद्यकीय अधीक्षक/

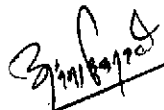
जिल्हा शल्य चिकित्सक/पोलीस रुग्णालयाचे पोलीस सर्जन हे प्रतिस्वाक्षरी करण्यास सक्षम राहतील.

१३. संबंधित सक्षम वैद्यकीय प्राधिका-याकडून प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्यानंतर घटक प्रमुखाचे अधिनस्त असलेला संबंधित आहरण व संवितरण अधिकारी त्याबाबत प्रचलित पद्धतीनुसार देयक तयार करून यथास्थिती कोषागार/अधिदान व लेखा कार्यालयाला सादर करतील. देयक सादर करतांना असलेल्या अनुज्ञेय रकमेचा धनादेश "महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना" या नांवाने राष्ट्रीयकृत बँकेत असलेल्या स्वीय प्रपंची खात्यावर काढण्याची विनंती करण्यात येईल. याप्रमाणे प्राप्त झालेल्या धनादेशाची रक्कम संबंधित घटक प्रमुखांनी महाराष्ट्र पोलीस आरोग्य योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी उघडण्यात आलेल्या खात्यावर जमा करण्यासाठी पोलीस महासंचालक/पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांजकडे पाठवावेत. धनादेश प्राप्त झाल्यानंतर पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य/पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांनी "महाराष्ट्र पोलीस कुटुंब आरोग्य योजना" या नांवाने राष्ट्रीयकृत बँकेत उघडलेल्या खात्यावर जमा करावेत.
१४. महाराष्ट्र वैद्यकीय देखभाल अधिनियमाखाली निर्गमित केलेल्या आदेशाप्रमाणे सध्या विभाग प्रमुखांना रु.४०,०००/- इतक्या रकमेपर्यंत वैद्यकीय प्रतिपूर्ती मंजूर करण्याचे अधिकार आहेत. तथापि, पोलीस अधिकारी/कर्मचा-यांना याबाबतीत स्वर्चाची कोणतीही मर्यादा न घालता वैद्यकीय स्वर्चाची प्रतिपूर्ती मंजूर करण्याचे पूर्ण अधिकार पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य/ पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई यांना राहतील.
१५. पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य व पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई हे या योजनेची अंमलबजावणी करण्यासाठी शासनाकडून अनुदान म्हणून मिळालेली रक्कम, त्यातून रुग्णालयास प्रदानित केलेली रक्कम, पोलीस दलातील अधिकारी/कर्मचारी व

त्यांचे कुटुंबिय यांना प्रतिपूर्ती म्हणून मिळालेली परंतु महाराष्ट्र कुटुंब आरोग्य योजना या नांवाने राष्ट्रीयकृत बँकेतील स्वीय प्रपंची खात्यात जमा झालेली रक्कम, तसेच स्वीय प्रपंची खात्यात असलेले रक्कमेवर मिळालेले व्याज यांचा स्वतंत्र तपशील ठेऊन त्यांचे एकत्रित विवरणपत्र दरवर्षी तयार करतील आणि शासनास सादर करतील. पोलीस दलात काम करणा-या अधिकारी/ कर्मचारी व त्यांचे कुटुंबिय यांचेवर औषधोपचारासाठी होणारा प्रत्यक्ष खर्च व त्या अनुषंगाने मिळालेली प्रतिपूर्तीची जमा झालेली रक्कम अधिक स्वीय प्रपंची खात्यातील रक्कमेवर मिळालेले व्याज, यामधील फरकाच्या रक्कमेची अर्थसंकल्पित तरतूदीद्वारे तरतूद दरवर्षी संबंधित अर्थसंकल्पित शिर्षाखाली करण्यात येईल.

१६. या योजनेची अंमलबजावणी करताना दुरुपयोग झाल्याचे निदर्शनास आल्यास, करारात अंतर्भूत असलेल्या व्यक्तीच्या बाबतीत करारातील तरतूदीनुसार कार्यवाही करण्यात येईल. तसेच शासकीय कर्मचा-यांच्या बाबतीत त्यांच्या सेवाशर्तीनुसार योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.
१७. ही योजना शासन आदेश निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून कार्यान्वित करण्यात येईल. या योजनेपूर्वी घेतलेल्या औषधोपचाराची प्रतिपूर्ती शासनाच्या सध्याचे अस्तित्वात असलेल्या सर्वसाधारण आदेशाप्रमाणे /नियमाप्रमाणे करण्यात येईल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(अ. स. नाईकनवरे)

उप सचिव, गृह विभाग, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

मा.राज्यपाल यांचे प्रधान सचिव,

मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव,

मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव,

महालेखापाल-१, महाराष्ट्र (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई.

महालेखापाल-२, महाराष्ट्र (लेखा परिक्षा/ लेखा व अनुज्ञेयता), नागपूर.

पोलीस महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

पोलीस आयुक्त, बृहन्मुंबई.

व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य पोलीस गृहनिर्माण व कल्याण महामंडळ, वरली, मुंबई.

सर्व पोलीस आयुक्त, आयुक्तालये,

सर्व पोलीस अधिक्षक,

सर्व पोलीस घटक प्रमुख,

अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.

निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.

सर्व सह सचिव/उपसचिव/अवर सचिव /कार्यासन अधिकारी, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.

वित्त विभाग (व्यय-७/अर्थसंकल्प-१०/अर्थोपाय/विनिमय), मंत्रालय मुंबई-३२.

निवड नस्ती (पोल-७).
